

Eesti
Põllumajandusloomade
Jõudluskontroll

Sigade jõudluskontroll.

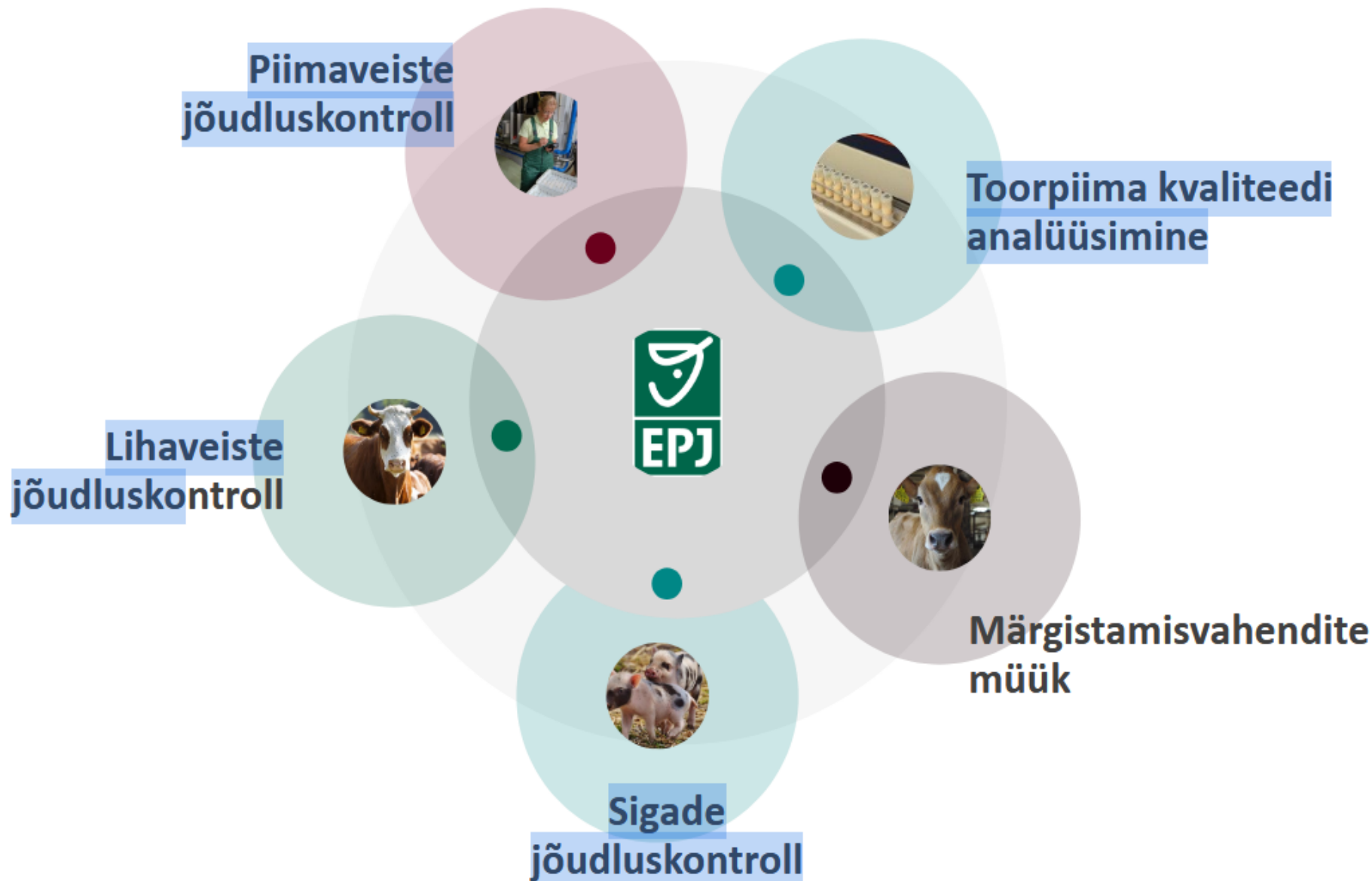
Trendid aretuses ja tulemustes

Pm-knd Liia Taaler
EPJ andmetöötamise juht
Tartus, 28.01.2026

Täna sed teemad

- Sigade jõudluskontroll ja andmed
- Andmete kogumine farmis
- Geneetiline hindamine
- Trendid aretuses ja tulemustes

EPJ peamised tegevusvaldkonnad

Jõudluskontroll 27.01.2026 seisuga

Loomaliik	Karjade arv	Loomade arv
Piimaveised	337	82045
Lihaveised	410	29915
Sead	21	8966*

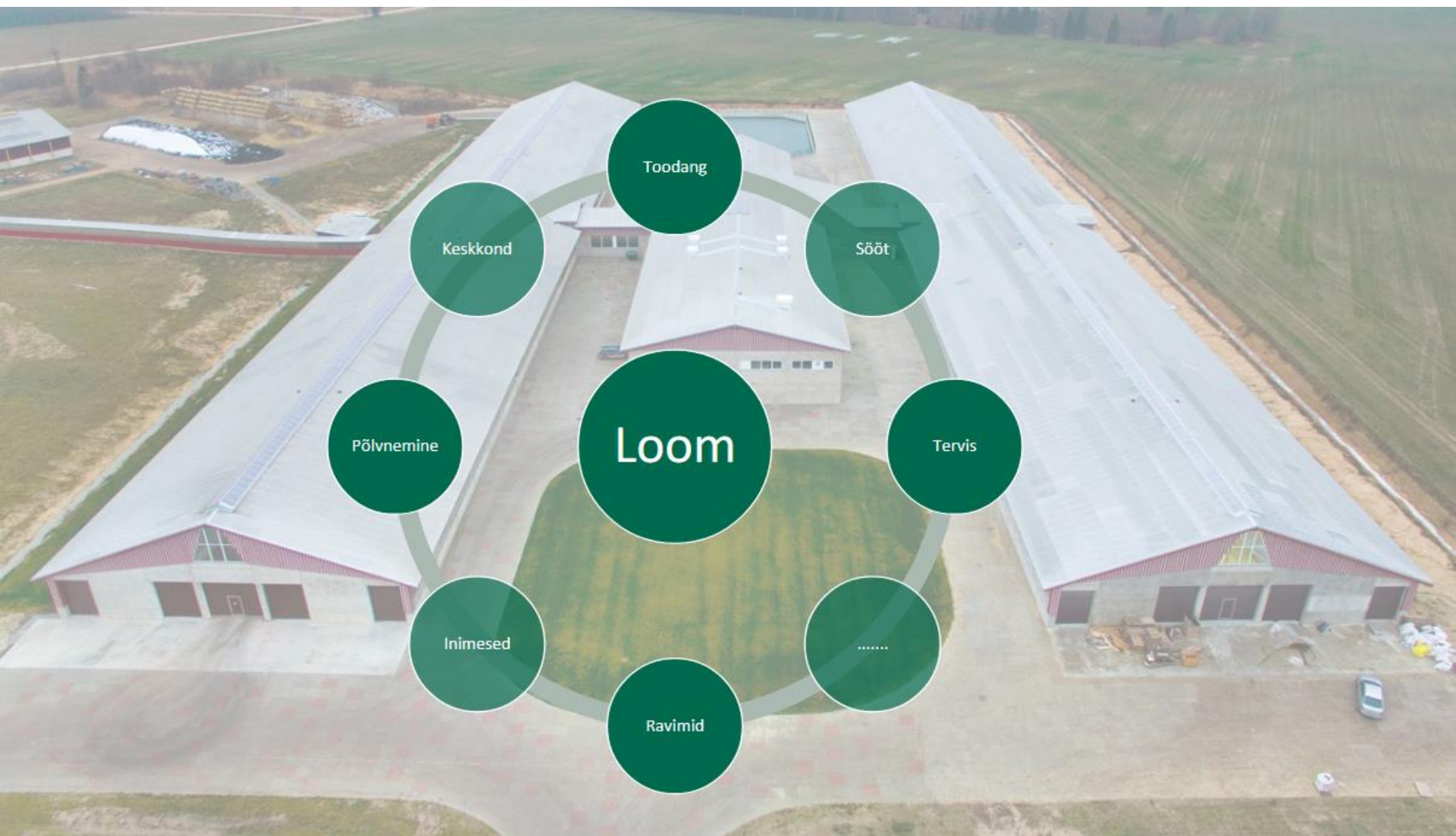
* põhikarja võetud sigade arv (põrsad ja nuumikud siin ei kajastu)

Seakasvatusega seotud tegevusvaldkonnad

- Jõudluskontroll
- Töövahendite arendamine, haldamine
- Põlvnemise, toodangu ning ravimise ja tervise andmete säilitamine andmebaasis ning nende väärindamine (tõuraamat ja aretusregister, analüüsid, kokkuvõtted, prognoosid)
- Geneetiline hindamine
- Märgistamistarvikute müük (sh asendusmärgid)

Andmed, andmed, andmed

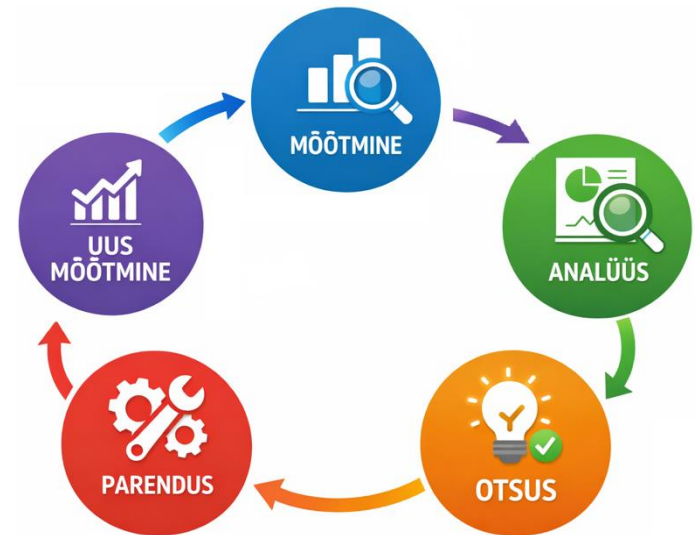
Mida eeldab jõudluskontroll?

Registreeritavad andmed on:

- majanduslikult olulised
- piisavalt täpselt ja konstantselt **mõõdetavad**
- kasutatavad aretuseks sobivate sigade valikuks
- aretusedu saavutamiseks
- üheselt mõistetavad

Andmed on jõudluskontrolli alus, sest need võimaldavad:

- mõõta sooritust
- juhtida eesmärke
- parendada protsesse
- teha paremaid otsuseid
- tagada läbipaistvus
- toetada pidevat arengut

Jõudluskontroll, see on pidev tsükkel:

mõõtmine → **analüüs** → **otsus** → **parendus** → **uus mõõtmine**

Andmed on selle tsükli alus.

Õigete otsuste tegemine on
võimalik vaid
päevakohaste ja tegelikku elu
peegeldavate
jõudlusandmete põhjal!

Jõudluskontroll – järjepidev koostöö aretuse edendamiseks!

Loomapidaja

Põlvnemise, toodangu, ravi ja tervise andmete kogumine ja edastamine andmebaasi, sigade märgistamine, noorsigade hindamine karjatestil

EPJ

Andmebaasi haldamine, geneetiline hindamine, tõuraamatu ja aretusregistri haldamine,

kokkuvõtete, statistika ja aretusanalüüside koostamine,

Possu- jk. andmete kogumine, klientide nõustamine, atesteerimine, märgistamistarvikute müük

ETSAÜ

Lihakehade hindamine, aretusmaterjali ostmine ja levitamine, jõudluskontrolli ja aretustöö korraldamine

Riigi poolt kontrollitav ja doteeritav tegevus!

Sigade märgistamine. Põhikarjas

Registrinumber - sea kordumatu

number Eestis ja EPJ andmebaasis

- Kinnitatakse vasakusse kõrva sea **testimisel** või **aretuskarja valikul**

Registrinumbris on:

- sea sünnifarmi jõudluskontrolli kood
- sea individuaalnumber
- sea sünniaasta kaks viimast numbrit

Individuaalnumber peab olema karjasiseselt kordumatu üheaegselt karjasolevatel loomadel!

Sigade märgistamine. Nuumakarjas

Pesakonnanumber või ema nr:

Põhikarja täiendamiseks tunnustatud põrsastele esimese ööpäeva jooksul **sündimisest** (tätoveering, plastikust kõrvamärk)

Võimaldab kontrollida sea põlvnemise õigsust testimisel või aretuskarja tulekul!

Nuumikute märgistamine vastavalt maaeluministri määrusele

Jõudlusandmete kogumine farmis

Algdokument võib olla elektrooniline või paberkandjal!

Jõudlusandmete kogujal (JAK) peab olema
kehtiv tunnistus!

Kehtiva tunnistusega isikud on registreeritud EPJ andmebaasis

Andmete õigsuse eest vastutab looma omanik!

Algdokumendid säilitatakse farmis 3 aastat,
EPJ-s vähemalt 10!

Algdokumendid

Andmete registreerimise algdokumendid:

a) Seemenduste register

Pesakonna raamat

b) Possust prinditud eeltäidetud vormid:

Poegimisandmete registreerimiseks ja sisestamiseks

Seemenduste registreerimiseks ja sisestamiseks

Võõrutuste registreerimiseks ja sisestamiseks

Testiandmete registreerimiseks ja sisestamiseks

Algdokumentidelt sisestatakse andmed Possusse ja edastatakse EPJ andmebaasi

Oluline on andmete sisestamine sündmuse toimumise järgselt!

Jõudluskontrolli andmete kogumise veebiprogramm Possu4

 Possu 4

ALGUS

Avaleht

KASULIK TEAVE

PÄRINGUD

Karja ülevaade

Tööplaanid

Seemenduste tööplaan

Poegimiste tööplaan

Võõrutuste tööplaan

Ümberindluste tööplaan

Emiste poegimislauda ümberpaigutamise tööplaan

Karjatuleku tööplaan

Emikute vaksineerimise / ravi tööplaan

Emiste vaksineerimise tööplaan

Emiste ravi tööplaan

Nuumakarja vaksineerimise tööplaan

Plaan siseparasitide tõrjeks 94. tiinuspäeval

Testitööplaan

Paaride valik

Nuumakarja liikumise tööplaan

Loomade liikumine

Sea otsing

Sündmused

LIJA (Vaatlaja)

469 - OÜ KAUBI FARMID

Päring: Seemenduste tööplaan

Tähtaeg

23.01.2026

Sulugrupp

Kõik sulugrupid

Saada päring

Lae alla Excell failina

Kopeeri tabeli sisu

Printi

Otsi kõikide tulemuste seast:

Ind. nr.	Tõug	Psk-i	Ti	St/St pv	Seem. kp	Seem. kult	Kommenta arid	Märkused	Isa nimi	Emaisa nimi	Asukoht	Ava sea aken
326	LxYL	8	31.1	V (16p)					221637 VANKE	211121 KAAS		Ava sea aken
451	YxL	7	30.2	V (16p)								
468	YxL	7	30.4	V (16p)								
480	LxYL	7	30.9	V (16p)								
486	LxYL	7	29.5	V (16p)								
626	YxL	6	31.5	V (16p)								
631	YxL	6	31.9	V (16p)								
649	YxL	6	32.3	V (16p)								
656	YxL	6	33.2	V (16p)								
658	YxL	6	31.5	V (16p)								
736	YxL	4	30.7	V (16p)								
758	YxL	4	32.4	V (16p)								
778	LxYL	3	29.3	V (16p)								
786	YxL	3	32.4	V (16p)								
804	YxL	3	34.0	V (16p)								

1079
469-1079-25

YxL
24.07.2025

Toodang müügiks
16.12.2025

emik
16.12.2025 (37 päeva)

Kirjuta oma kommentaar siia...

Salvesta kommentaar

OÜ KAUBI FARMID
469

Kaart 1 printimise eelvaade

Kaart 2 printimise eelvaade

Põhiinfo

Sugupuu

Ülevaade

Sündmused

Kõik

Seemendused

Tiinuskontrollid

Poegimised

Põrsaste kaod

Põrsaste ümberpaigutamised

Võõrutused

Vakts. / ravi

Anomaaliad

Abordid

Ammepesakonnad

Väljam. põhikarjast

Väljam. nuumkarjast

Karjatulekud

Testimised

Asukoha muutused

1 16.12.2025 Testimine

2 16.12.2025 Karjatulek

3 16.12.2025 Vaksineerimine/ravimine

Kustuta

Kustuta

www.epj.ee

ANDMED

SISENDID

„POSSU“

SEAKASVATAJA

Põlvnemis- ja
toodanguandmed
Liikumise andmed
Karjatesti andmed

ETSAÜ

KS-kultide, sperma,
importkultide andmed
Rümpade andmed

PRIA

Ettevõtte tegevuskoht

Ravimiamet

Ravimiregistri andmed

EPJ andmebaas

Loogiliste vigade kontroll
Seoste loomine/ töötlemine
Geneetiline hindamine
Väljundite arendamine
Süsteemi- ja tootearendus

VÄLJUNDID

SEAKASVATAJALE

Tööplaanid/ülevaated/kokkuvõtted
Sigade ost-müük (sea andmed)
ETSAÜ seemendusjaama kultide
andmed ja aretusväärtused
Paaride valik
Antibiootikumide ja vakts. aruanded
Terviseprotokoll

ETSAÜLE

Tõuraamat/aretusregister
Põlvnemistunnistused
Statistilised analüüsid/kokkuvõtted
Ülevaated
Aretusväärtused

RIIGIASUTUSTELE

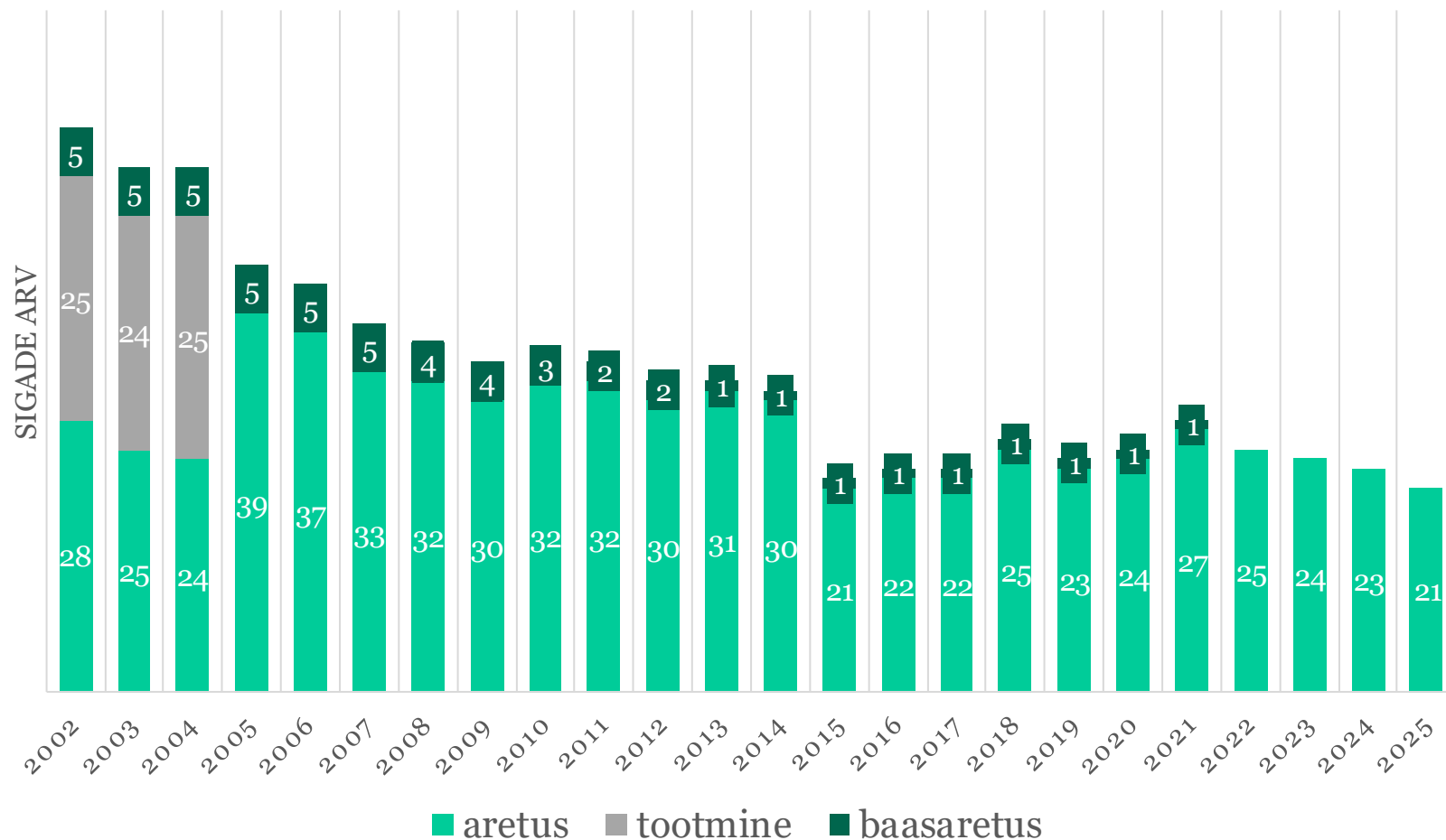
Infopäringud
Märkide müügiinfo PRIA-le

TEADUSASUTUSTELE

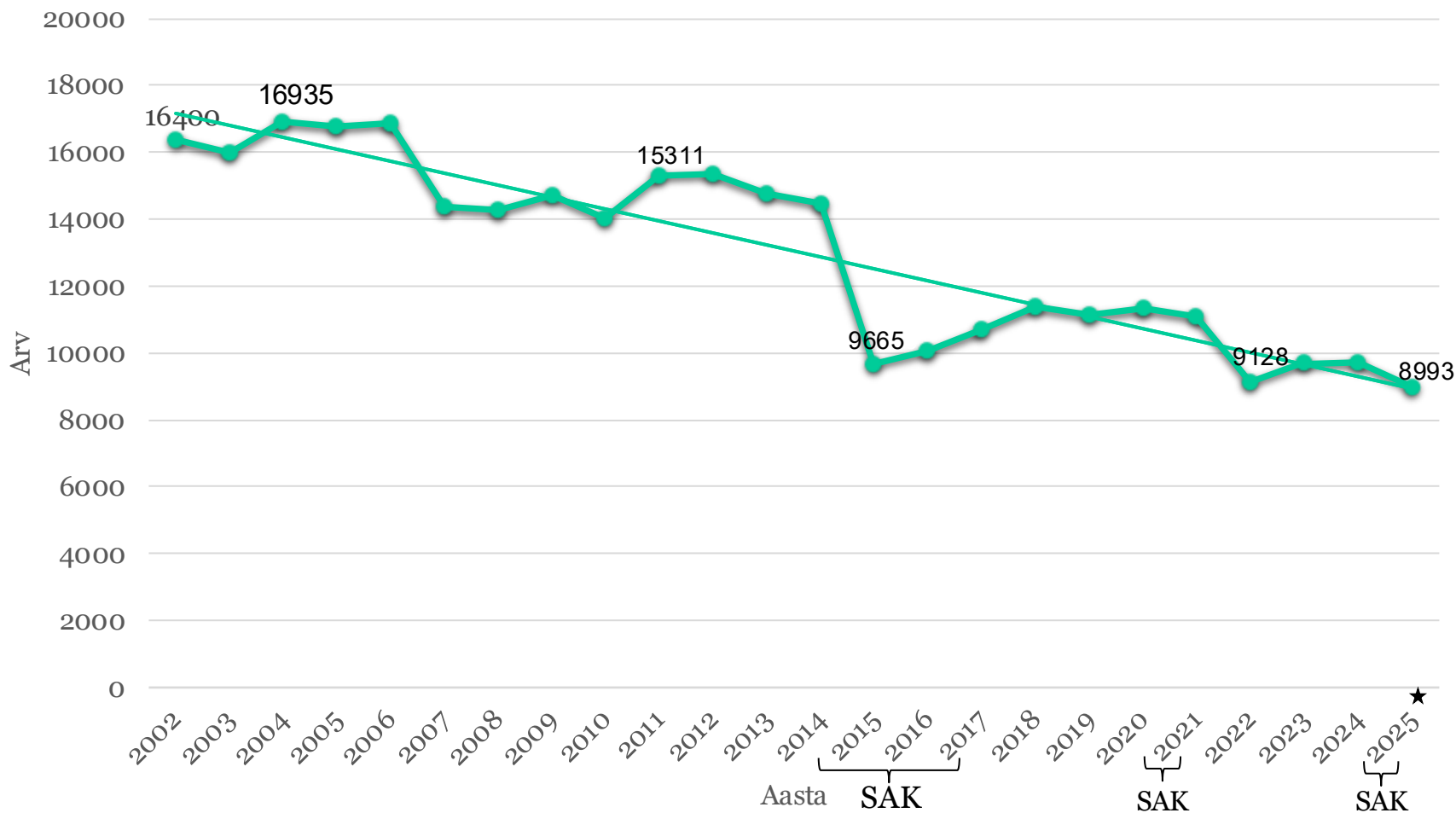
Infopäringud/andmed

Farmide arv jõudluskontrollis 31.dets

Emiste ja kultide arv 31. detsembril

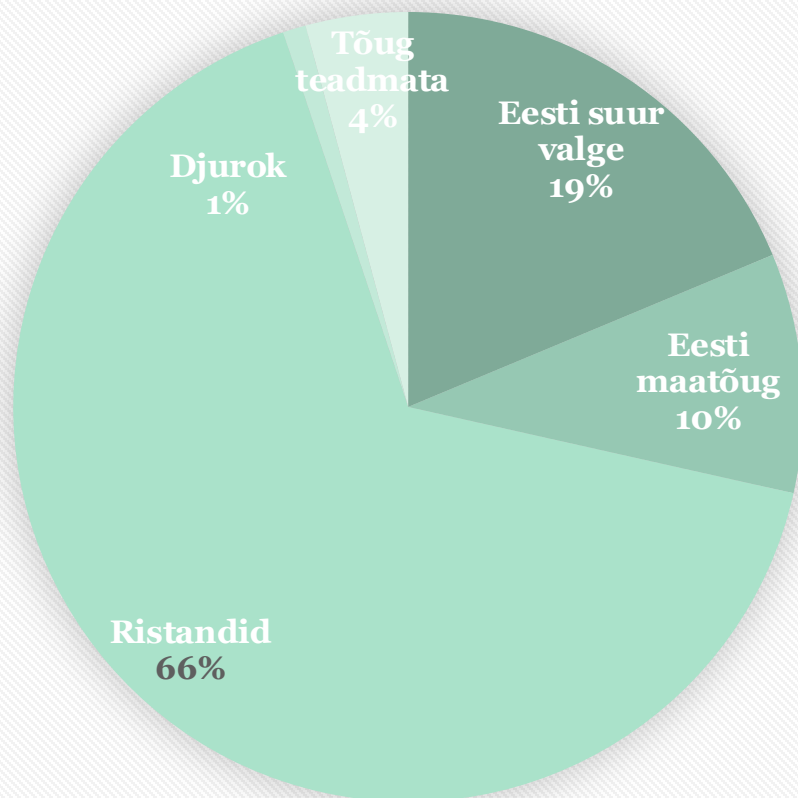

Farmid maakondades

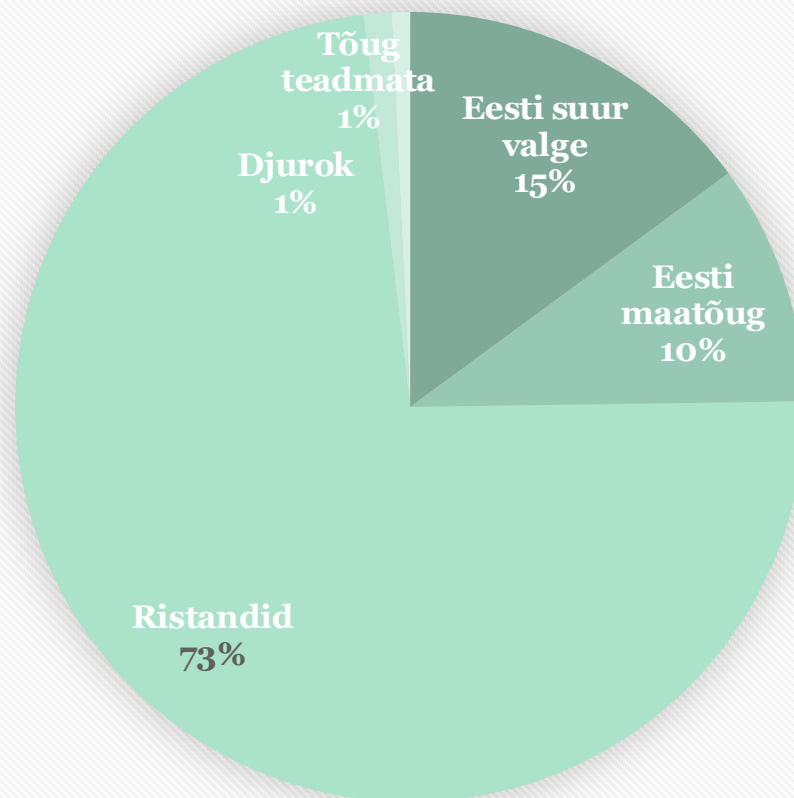

Tõugude jaotus 31. detsembril

2022. a

2025. a

Puhtatõuliste sigade osakaal on vähenenud 4 protsendipunkti

Isapoolsed tõud/liinid ristandaretuses

Hämpšir

Import Rootsist 1995 viimane testimine H 2009, HP 2010

Pjeträän

Import Austriast 1999 viimased testimised P, DP 2021
Lihajõudluse geneetiline hindamine 2004 – 2021

Djurok

Import Kanadast 2009, hiljem Norrast (Norsvin)
2026 kasutusel

Suure valge tõu kuldiliin TN Tempo

Import Topigs Norsvin 2025
(kaaluiive, vastupidavus, stressitaluvus, PRRS resistentsus)

Emapoolsed tõud

Aretussuunad

Hinnatud kult: lihajõudluse hindamises on vähemalt 20 tütar vähemalt kahes karjas

Lihajõudlus

seljalihase
läbimõõt
30%

seljapeki
paksus
30%

**1999-
2019**

juurdekasv
40%

seljalihase
läbimõõt
40%

seljapeki
paksus
20%

**2019-
2035**

Lihajõudlus
40%

40%

**2019-
2035**

60%

Viljakus

elusalt sünd.
põrsaid
100%

**2001-
2019**

surnult sünd.
põrsaid
16%

nisade arv
10%

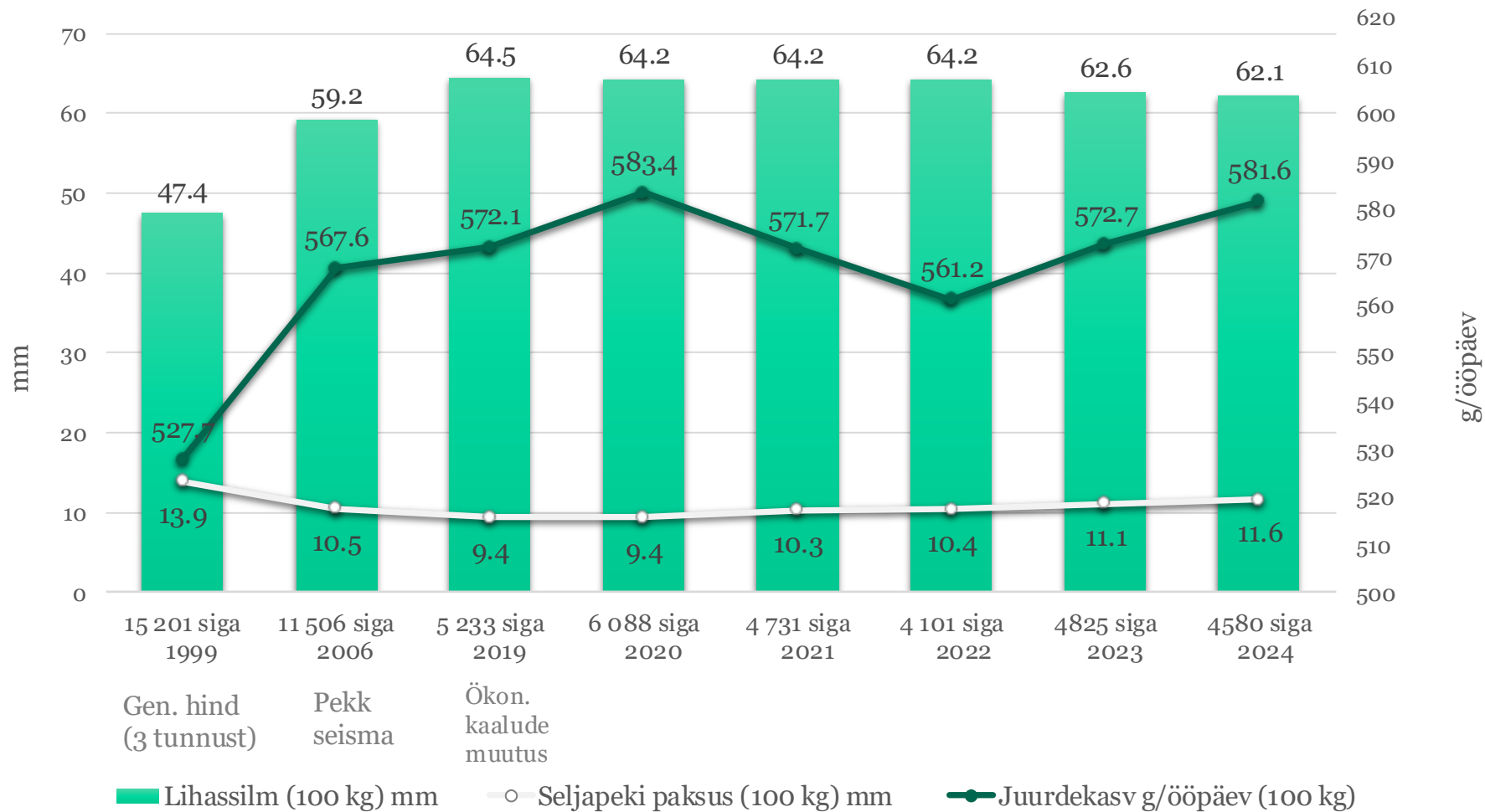
poeg.
vahemik
10%

hukkunud
imikp.
20%

**2019-
2035**

elusalt
sünd.
põrsaid
44%

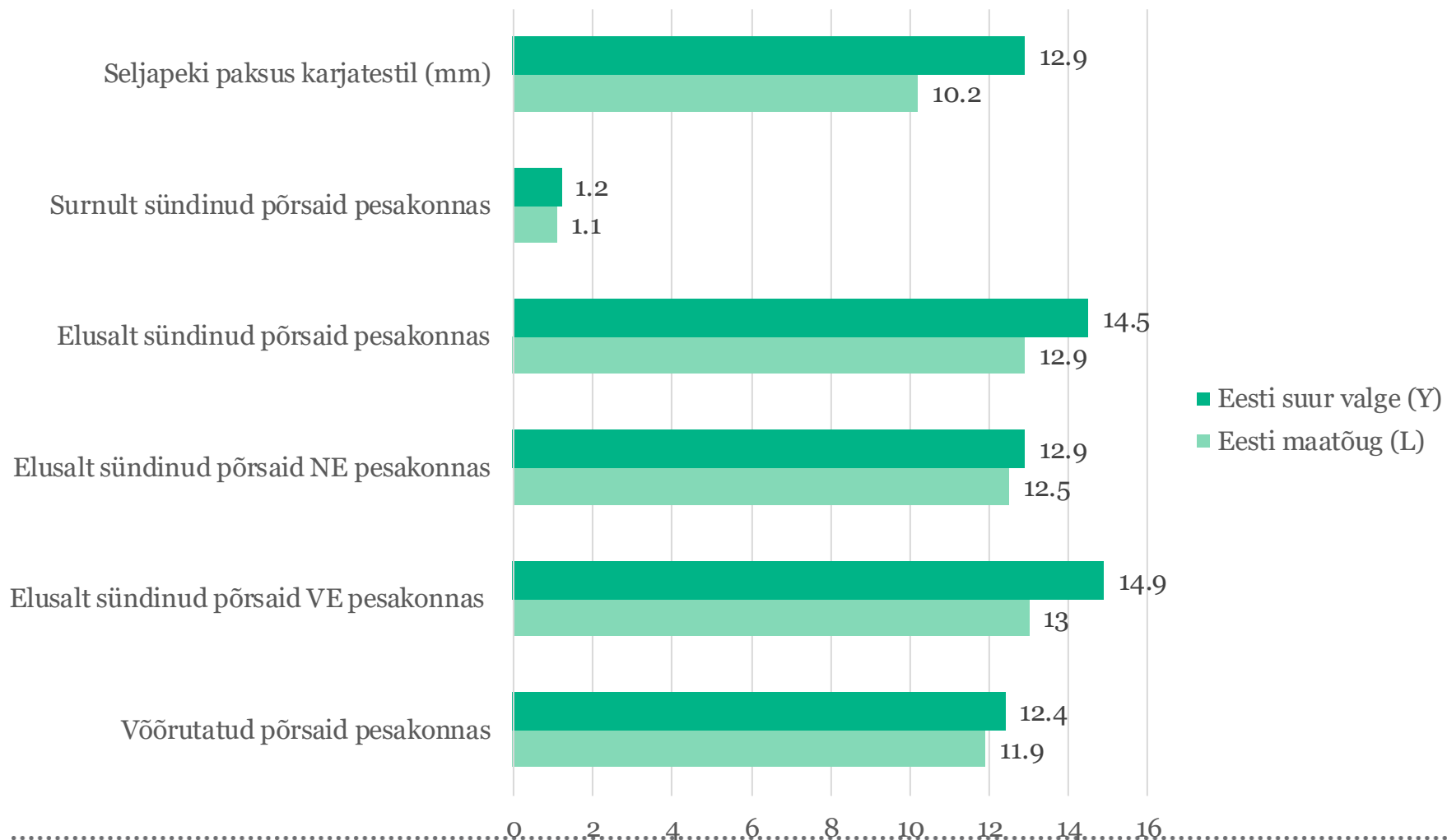
Karjatesti näitajad

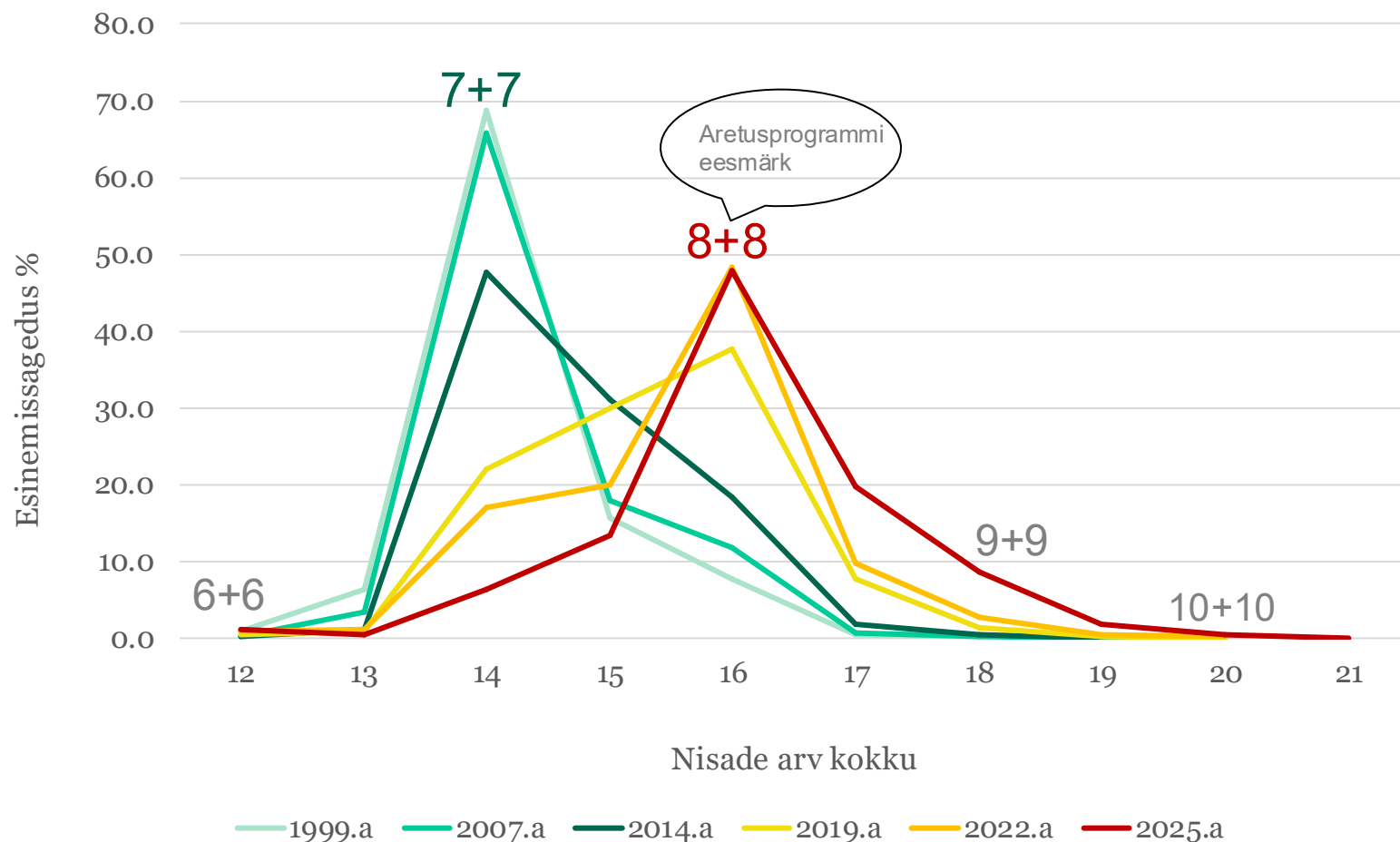
Põrsaid pesakonnas

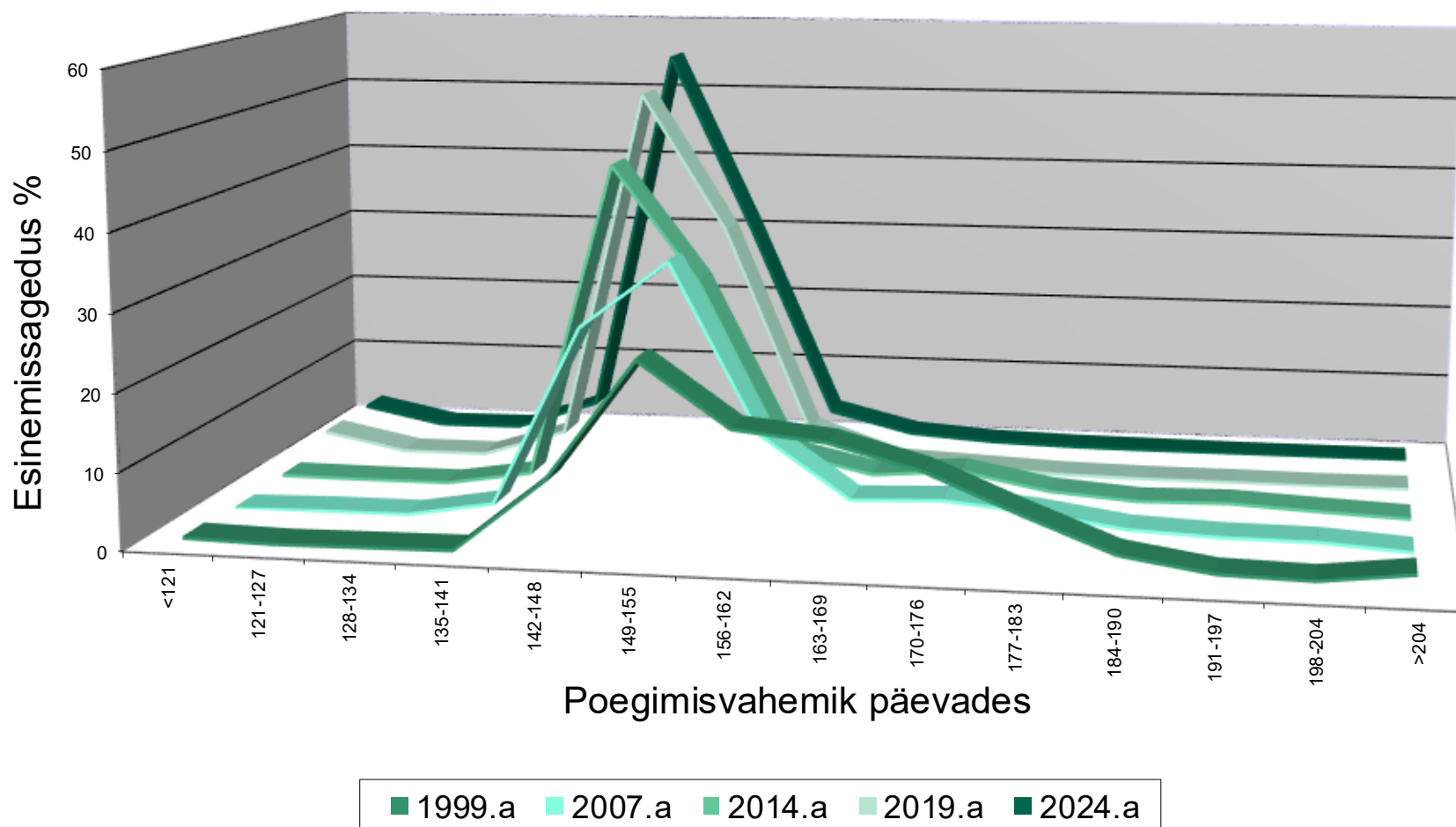
2024. a tulemuste võrdlus

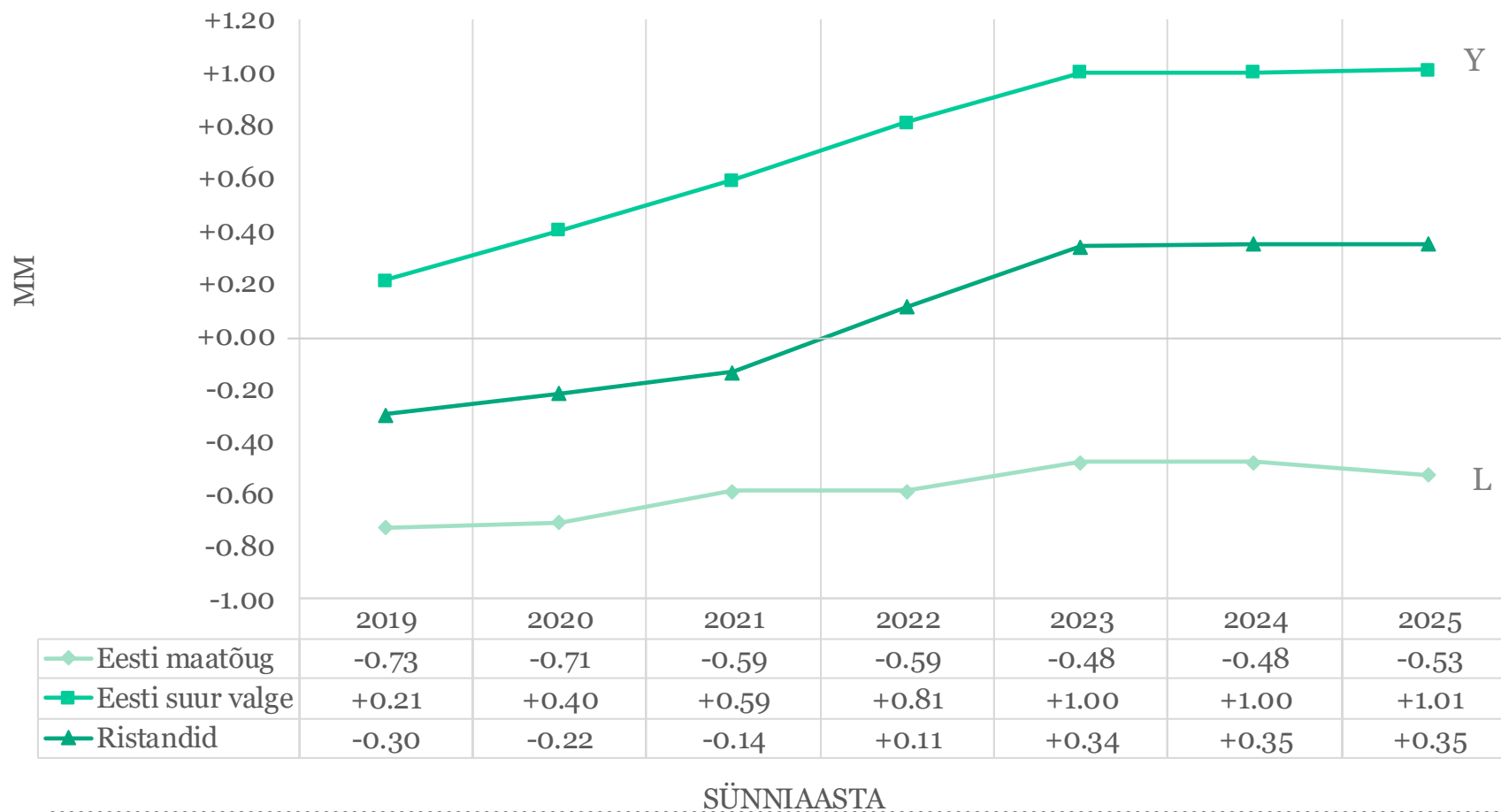
Funktsioneerivate nisade arv karjatestil

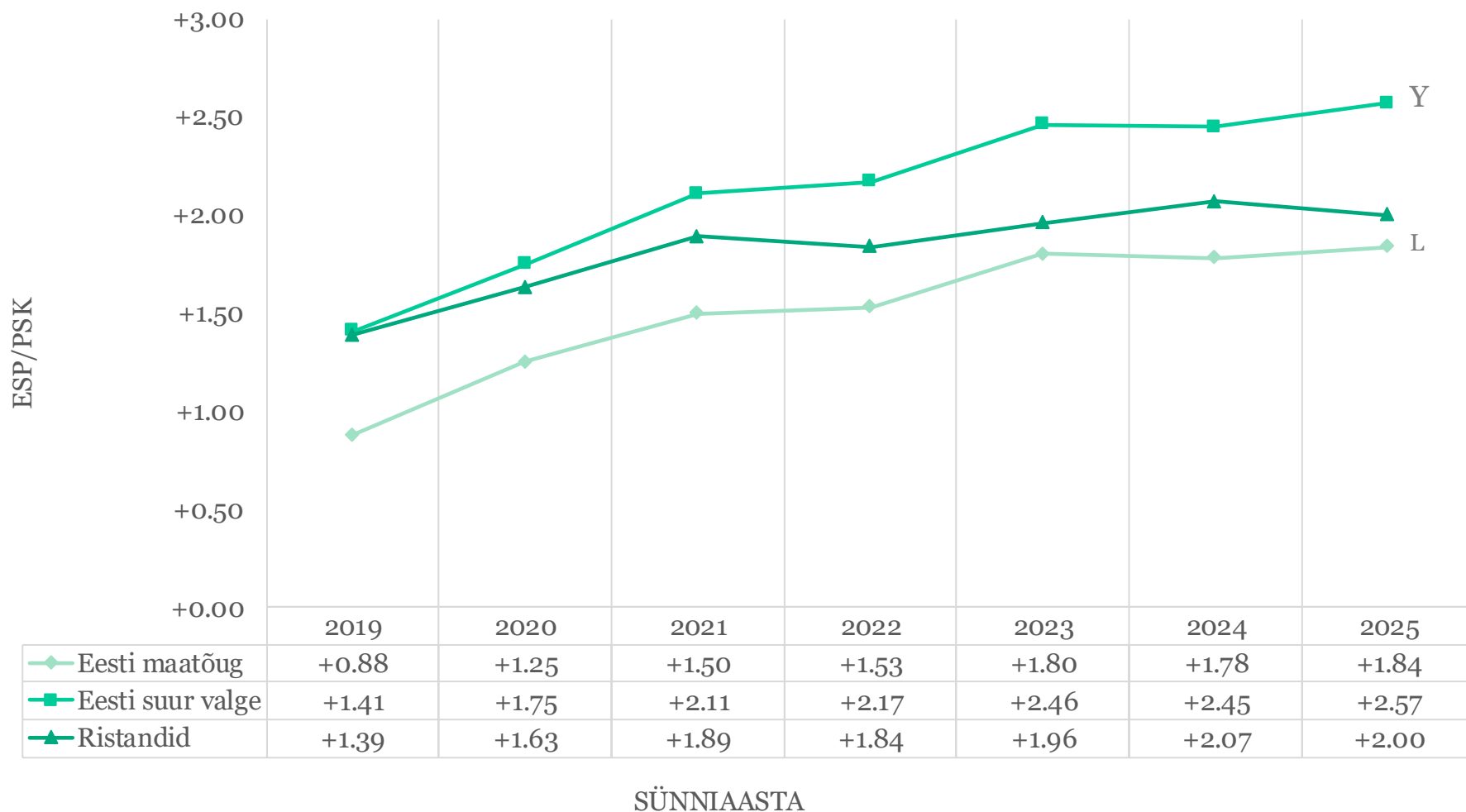
Poegimisvahemik

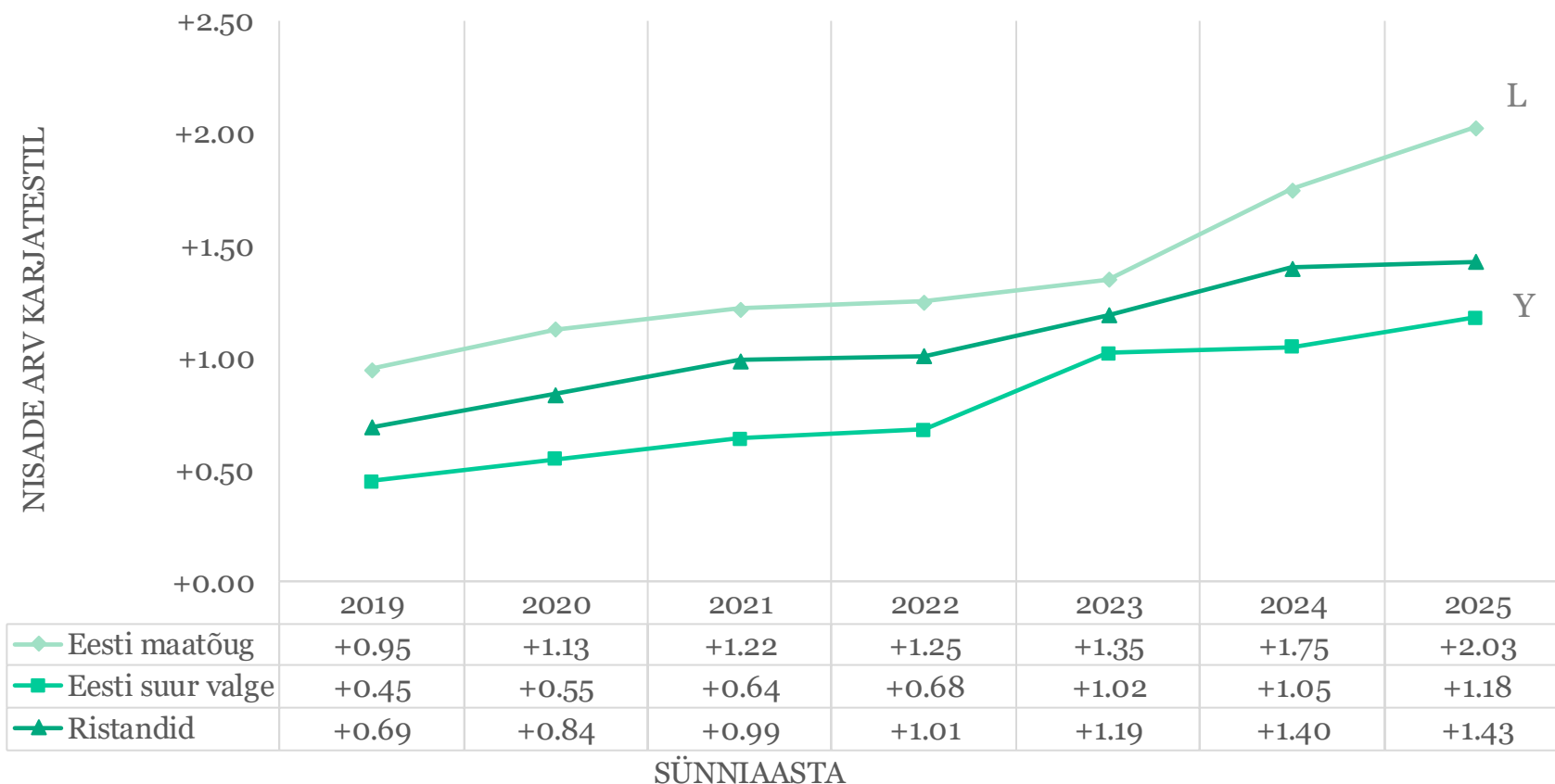
Seljapeki paksuse geneetiline trend tõugude viisi

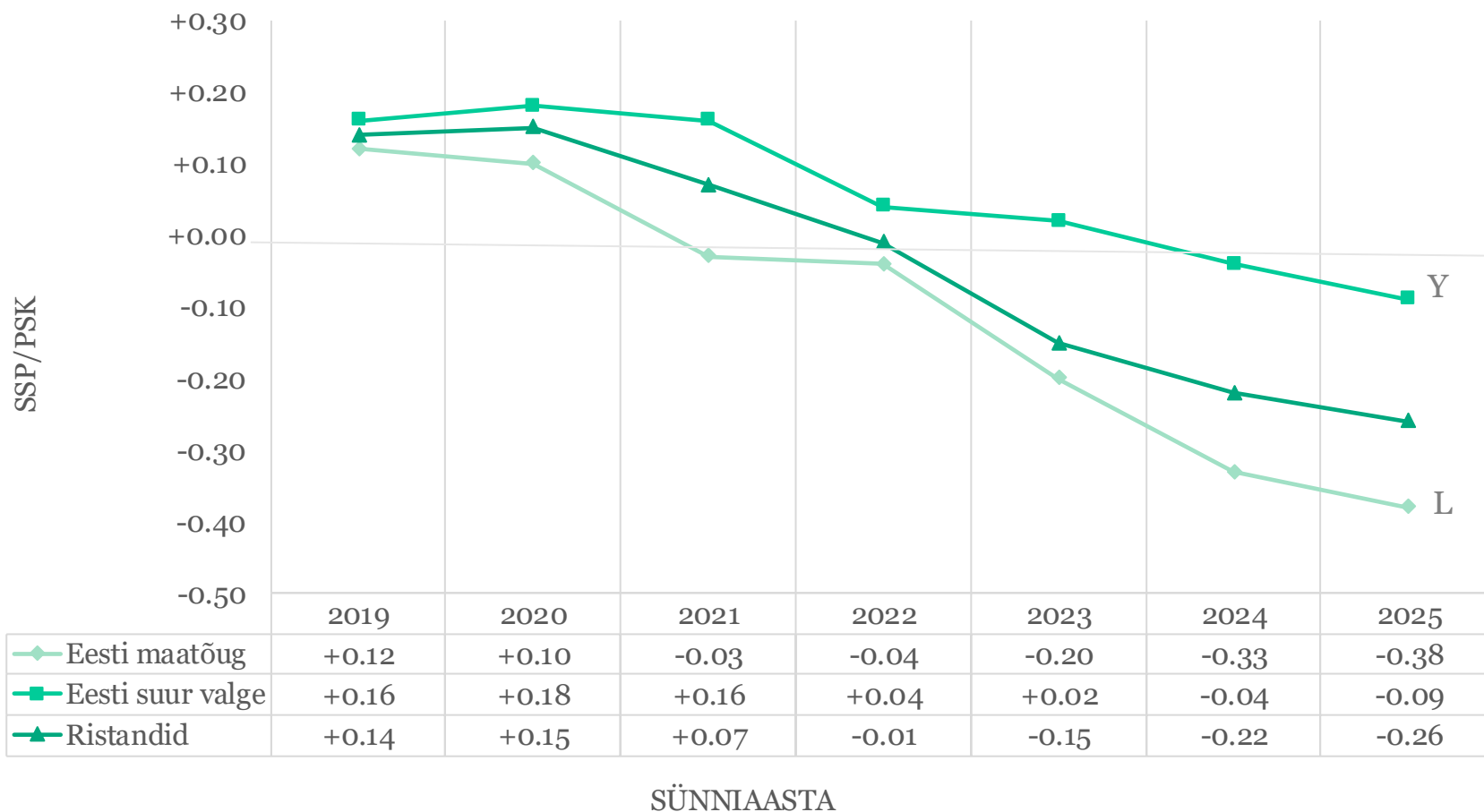
Viljakuse geneetiline trend

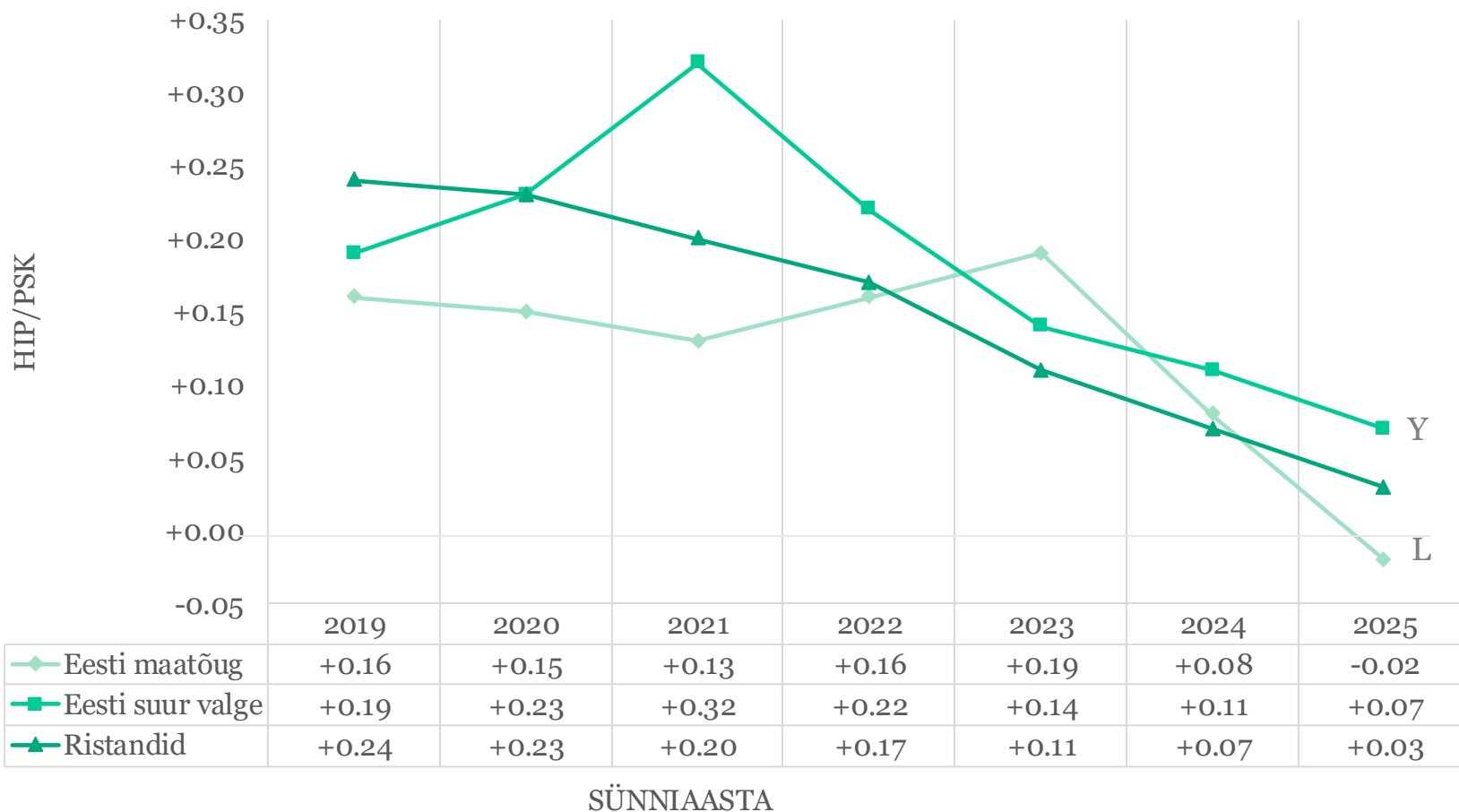
Nisade geneetiline trend tõugude viisi

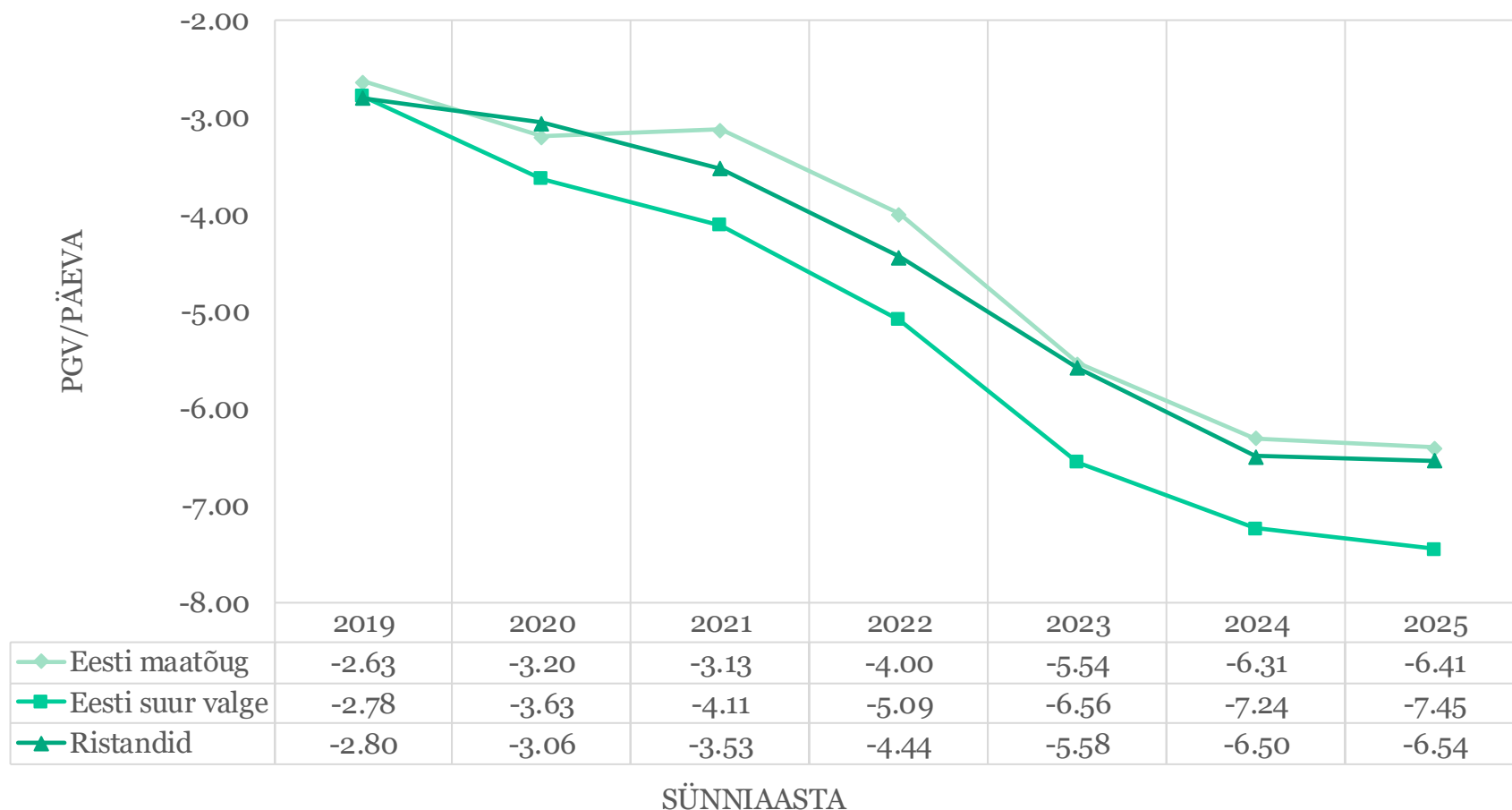
Surnultsündide geneetiline trend tõugude viisi

Imikpõrsaste huku geneetiline trend tõugude viisi

Poegimisvahemiku geneetiline trend tõugude viisi

Kuldi tõug. Kas valida D või DxL?

Psk tõug Isa * Ema	Poegimisi 2024. a	Aborte	ssp/psk	muum/psk	esp/psk	kadu/psk	vp/psk
L * L	580	14	1,2	0,3	12,8	1,4	11,8
Y * Y	889	20	1,2	0,3	14,6	1,8	12,7
D * D	66	2	1,2	0,3	9,9	1,2	9,4
L * Y	1301	34	1,3	0,3	15,0	2,0	12,7
D * L	602	11	1,0	0,4	13,0	1,4	12,2
D * Y	907	22	1,2	0,3	14,1	1,9	12,1
D * LxY	6356	101	1,1	0,3	14,7	1,7	12,7
D * YxL	2036	28	1,1	0,3	14,2	1,5	12,3
D * LxYL	790	11	1,2	0,6	13,8	1,5	11,9
D * YxLY	317	9	2,2	0,4	11,9	1,4	10,5
DxL * L	310	18	1,4	0,3	11,7	1,6	11,4
DxL * YxL	449	14	1,1	0,3	13,7	1,5	11,7
DxL * LxYL	817	23	1,0	0,4	13,0	1,5	11,8

Täna!

www.epj.ee

F. Tuglase 12, Tartu linn, 50094
Tartu 50094, Estonia

Tel (+372) 738 7700

